

Name: _____

Class: _____

Section: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

જોડિયા શબ્દો

Paired Words • Std 5 Vocabulary
GSEB ધોરણ ૫ • Linguistic Mastery Tier • સાથે વપરાતા શબ્દો

15 Words

35 min

8 Exercises

Std 5 Level

100 marks

બધા ૧૫ શબ્દો + Etymology (15 Words + Origin)

#	Gujarati	Phonetic	English	Etymology / વ્યુત્પત્તિ
1	મા-બાપ	ma-bap	Parents	માતા + પિતા
2	ભાઈ-બહેન	bhai-bahen	Siblings	ભાઈ + બહેન
3	દિવસ-રાત	divas-rat	Day-Night	દિવસ + રાત
4	હસ-રડ	has-rad	Laugh-Cry	હસવું + રડવું
5	આવ-જા	aav-ja	Come-Go	આવવું + જવું
6	ઊઠ-બેસ	uth-bes	Up-Down	ઊઠવું + બેસવું
7	જમ-પીવ	jam-piv	Eat-Drink	જમવું + પીવું
8	દાન-પુણ્ય	daan-punya	Charity-Virtue	દાન + પુણ્ય
9	મેળ-મિલાવ	mel-milav	Match-Mix	મેળ + મિલાવ
10	હાર-જીત	haar-jeet	Loss-Win	હાર + જીત
11	કલ-આજ	kal-aaj	Yesterday-Today	કલ + આજ
12	રામ-લક્ષ્મણ	ram-lakshman	Ram-Lakshman	રામ + લક્ષ્મણ
13	રાધા-કૃષ્ણ	radha-krishna	Radha-Krishna	રાધા + કૃષ્ણ
14	અન્ન-જળ	ann-jal	Food-Water	અન્ન + જળ
15	કાગળ-કલમ	kagal-kalam	Paper-Pen	કાગળ + કલમ

જોડિયા શબ્દો વિશે (About)

જોડિયા શબ્દો બે શબ્દો સાથે વપરાય - સ્વાભાવિક રીતે. ગુજરાતી માં ઘણા જોડિયા. ધોરણ ૫ માં ૧૫ જોડિયા જૂથો.

ઉદાહરણ વાક્યો (Example Sentences)

1 મા-બાપ ની સેવા કરો.

→ Serve parents.

2 ભાઈ-બહેન નો સંબંધ પવિત્ર.

→ Sibling bond sacred.

3 હસ-રડ જીવન માં.

→ Laugh-cry in life.

4 કાગળ-કલમ વગર શિક્ષણ નહીં.

→ No learning without paper-pen.

5 રાધા-કૃષ્ણ નો પ્રેમ અમર.

→ Radha-Krishna's love eternal.

શબ્દ સંબંધો (Word Relations)

Family: મા-બાપ, ભાઈ-બહેન

Time: દિવસ-રાત, કલ-આજ

Action: આવ-જા, હસ-રડ, જમ-પીવ

Opposite: હાર-જીત, મેળ-મિલાવ

Famous: રામ-લક્ષ્મણ, રાધા-કૃષ્ણ

1 જોડી લખો (Match) 5 marks • 5 min**Gujarati**

1. મા-બાપ
2. ભાઈ-બહેન
3. દિવસ-રાત
4. હસ-રડ
5. આવ-જા

English

- A. Come-Go
- B. Laugh-Cry
- C. Day-Night
- D. Siblings
- E. Parents

2 ખાલી જગ્યા પૂરો (Fill Blanks) 5 marks • 5 min

1. _____ (Up-Down) → Phonetic clue: uth-bes
2. _____ (Eat-Drink) → Phonetic clue: jam-piv
3. _____ (Charity-Virtue) → Phonetic clue: daan-punya
4. _____ (Match-Mix) → Phonetic clue: mel-milav
5. _____ (Loss-Win) → Phonetic clue: haar-jeet

3 શબ્દ રચના (Word Formation) 6 marks • 5 min**1. કલ-આજ (Yesterday-Today)**

સમાનાર્થી: _____ વિરુદ્ધાર્થી: _____

2. રામ-લક્ષ્મણ (Ram-Lakshman)

સમાનાર્થી: _____ વિરુદ્ધાર્થી: _____

3. રાધા-કૃષ્ણ (Radha-Krishna)

સમાનાર્થી: _____ વિરુદ્ધાર્થી: _____

4 વાક્ય બનાવો (Sentence Making) 4 marks • 5 min

1. "અન્ન-જળ" શબ્દ થી વાક્ય બનાવો:

2. "કાગળ-કલમ" શબ્દ થી વાક્ય બનાવો:

5 MCQ (Multiple Choice Questions) 5 marks • 4 min**Q1. "મા-બાપ" નો English meaning શું?**

- (a) Come-Go
(c) Match-Mix

- (b) Parents
(d) Radha-Krishna

Q2. "ભાઈ-બહેન" નો English meaning શું?

- (a) Up-Down
(c) Siblings

- (b) Loss-Win
(d) Food-Water

Q3. "દિવસ-રાત" નો English meaning શું?

- (a) Paper-Pen
(c) Yesterday-Today

- (b) Day-Night
(d) Eat-Drink

Q4. "હસ-રડ" નો English meaning શું?

- (a) Laugh-Cry
(c) Ram-Lakshman

- (b) Charity-Virtue
(d) Parents

Q5. "આવ-જા" નો English meaning શું?

- (a) Match-Mix
(c) Radha-Krishna

- (b) Siblings
(d) Come-Go

6 જોડણી / શ્રુતલેખ (Spelling/Dictation) 10 marks • 5 min

Teacher will say each word. Write in Gujarati:

1. (Hint: Parents) _____

2. (Hint: Siblings) _____

3. (Hint: Day-Night) _____

4. (Hint: Laugh-Cry) _____

5. (Hint: Come-Go) _____

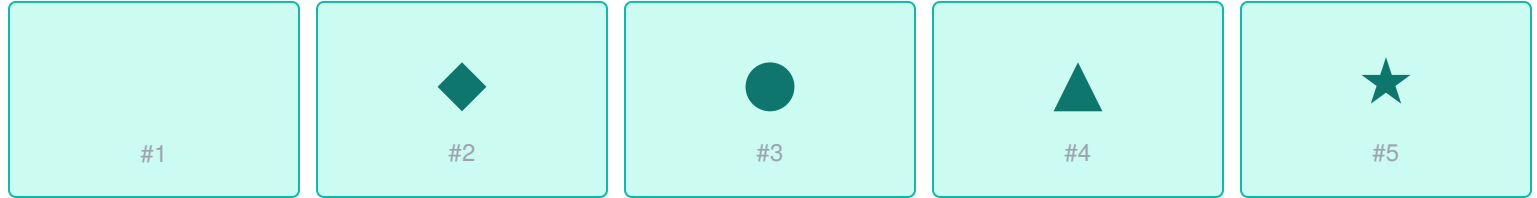
6. (Hint: Up-Down) _____

7. (Hint: Eat-Drink) _____

8. (Hint: Charity-Virtue) _____

9. (Hint: Match-Mix) _____

10. (Hint: Loss-Win) _____

7 ચિત્ર-શબ્દ જોડી (Picture-Word Match) 5 marks • 3 min

Match: 1=___ 2=___ 3=___ 4=___ 5=___

8 શબ્દ-શોધ (Word Search) 10 marks • 5 min • Find 5 words!

ક	ા	ય	મ	ા	ર
ય	ા	મા-બાપ	ા	ી	
ા	ા	ભાઈ-બહેન	ા	ર	ા
ર	ા	દિવસ-રાત	ા	ય	
ી	ા	હસ-રડ	ા	મ	ો
ા	ા	આવ-જા	ા	ા	ા

શું તમે જાણો છો? (Did You Know? - Fun Facts)

- ! ગુજરાતી માં ૫,૦૦૦+ સંધિ+સમાસ examples.
- ! સંસ્કૃત આધારિત શબ્દો = ૭૦% ગુજરાતી.
- ! દરેક રૂઢિપ્રયોગ પાછળ વાર્તા છે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes to Avoid)

- | | |
|----------------------|-------------------------|
| ✗ અર્થ સીધો સમજવો | ✓ સંદર્ભ માં અર્થ સમજો |
| ✗ બધી જગ્યાએ વાપરવું | ✓ યોગ્ય context જરૂરી |
| ✗ Spelling બદલવી | ✓ મૂળ spelling preserve |

Cross-Curricular Connections

- > **Literature:** કાવ્ય માં ઉપયોગ
- > **Speech:** ભાષણ માં શોભા
- > **Writing:** નિબંધ માં વાપરો

Bonus Challenge (5 extra marks!)

આ topic ના ૫ શબ્દો વાપરી ને એક પોતાનું વાક્ય બનાવો જે real life situation દર્શાવે.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** આ topic (જોડિયા શબ્દો) તમારા જીવનમાં કેવી રીતે ઉપયોગ થાય?
- Q2.** કુટુંબ સાથે આ topic વિશે શું વાત કરી?
- Q3.** આ topic માં તમારું favorite શબ્દ કયું અને કેમ?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** ૫ examples ની વાર્તા લખો
- P2:** કવિતા માં application શોધો
- P3:** Daily diary માં વાપરો

Reading Recommendations

"ગુજરાતી વ્યાકરણ" - GSEB

સંસ્કૃત મૂળ શબ્દકોશ

balgujarati.com/std5/grammar/

Self-Evaluation Rubric (Rate Yourself)

Criteria	4 marks	3 marks	2 marks	1 mark
Word Knowledge	<input type="checkbox"/> Excellent	<input type="checkbox"/> Good	<input type="checkbox"/> Average	<input type="checkbox"/> Need Practice
Reading Skills	<input type="checkbox"/> Excellent	<input type="checkbox"/> Good	<input type="checkbox"/> Average	<input type="checkbox"/> Need Practice
Writing Skills	<input type="checkbox"/> Excellent	<input type="checkbox"/> Good	<input type="checkbox"/> Average	<input type="checkbox"/> Need Practice
Etymology	<input type="checkbox"/> Excellent	<input type="checkbox"/> Good	<input type="checkbox"/> Average	<input type="checkbox"/> Need Practice

✓ ANSWER KEY - All 8 Exercises (પેર-ટ્સ માટે)

Exercise 1 - Match (5 marks):

1. 1 → E (Parents)
2. 2 → D (Siblings)
3. 3 → C (Day-Night)
4. 4 → B (Laugh-Cry)
5. 5 → A (Come-Go)

Exercise 2 - Fill Blanks (5 marks):

1. 1. ઊઠ-બેસ
2. 2. જમ-પીવ
3. 3. દાન-પુણ્ય
4. 4. મેળ-મિલાવ
5. 5. હાર-જીત

Exercise 3 - Word Form (6 marks):

(Many answers possible - refer to relations on page 2)

Exercise 4 - Sentences (4 marks):

(Examples on page 2 - any correct usage)

Exercise 5 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (b) Parents
2. Q2 → (c) Siblings
3. Q3 → (b) Day-Night
4. Q4 → (a) Laugh-Cry
5. Q5 → (d) Come-Go

Exercise 6 - Spelling (10 marks):

1. 1. મા-બાપ
2. 2. ભાઈ-બહેન
3. 3. દિવસ-રાત
4. 4. હસ-રડ
5. 5. આવ-જા
6. 6. ઊઠ-બેસ
7. 7. જમ-પીવ
8. 8. દાન-પુણ્ય
9. 9. મેળ-મિલાવ
10. 10. હાર-જીત

Exercise 7 - Pic Match (5 marks):

1. 1=મા-બાપ
2. 2=ભાઈ-બહેન
3. 3=દિવસ-રાત
4. 4=હસ-રડ
5. 5=આવ-જા

Exercise 8 - Word Search (10 marks):

1. ✓ મા-બાપ
2. ✓ ભાઈ-બહેન
3. ✓ દિવસ-રાત
4. ✓ હસ-રડ
5. ✓ આવ-જા

Total: 50 marks + Bonus 5 = 55 (Self-Eval: 16 separate)

MEMORY TRICKS (યુક્તિ)

- દરરોજ ૩-૪ શબ્દો યાદ રાખો, સપ્તાહ માં ૧૫ complete
- દરેક શબ્દ ને વાક્ય માં વાપરો - context જરૂરી
- Etymology સમજો - શબ્દ ની વ્યુત્પત્તિ યાદ રાખવામાં મદદ
- પુનરાવર્તન: દિવસ ૧, ૩, ૭, ૧૪, ૨૮ માં revise કરો

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાળક સાથે દરરોજ ૧૫ મિનિટ practice કરો
- રીઅલ-લાઈફ situations માં શબ્દો વાપરો
- ભૂલો સહજતા થી સુધારો, ગુસ્સો ન કરો
- એક શબ્દ થી story બનાવો - creative use

CERTIFICATE OF COMPLETION**સફળતા પ્રમાણપત્ર**

This is to certify that

(Student Name)

has successfully completed

જોડિયા શબ્દો (Paired Words)

Std 5 Vocabulary - GSEB Kallol Aligned

Parent / Guardian

Teacher / Date